

C/2023/1510

18.12.2023

OPINIA KOMISJI

z dnia 14 grudnia 2023 r.

dotycząca planu trwałego składowania odpadów promieniotwórczych pochodzących z kompleksu obiektów trwałego składowania Olkiluoto (zakład hermetyzacji wypalonego paliwa jądowego i repozytorium w głębokich warstwach geologicznych) znajdującego się w Finlandii, zgodnie z art. 37 Traktatu Euratom

(Jedynie teksty w językach fińskim i szwedzkim są autentyczne)

(C/2023/1510)

Poniższą ocenę przeprowadzono zgodnie z postanowieniami Traktatu Euratom, bez uszczerbku dla ewentualnych dodatkowych ocen, które mogą zostać przeprowadzone na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz wynikających z niego zobowiązań, a także z prawodawstwa wtórnego ⁽¹⁾.

3 kwietnia 2023 r. Komisja Europejska otrzymała od rządu fińskiego – zgodnie z art. 37 Traktatu Euratom – dane ogólne dotyczące planu trwałego składowania odpadów promieniotwórczych ⁽²⁾ pochodzących z kompleksu obiektów trwałego składowania Olkiluoto, który obejmuje zakład hermetyzacji wypalonego paliwa jądowego i repozytorium w głębokich warstwach geologicznych.

Na podstawie tych danych oraz dodatkowych informacji, o które Komisja wystąpiła 15 maja 2023 r. i 4 lipca 2023 r. i które zostały przedłożone przez przedstawicieli rządu fińskiego 13 czerwca 2023 r., a także na podstawie informacji uzupełniających przedłożonych przez przedstawicieli rządu fińskiego na posiedzeniu grupy ekspertów określonej w art. 31 Traktatu Euratom w dniach 4–5 lipca 2023 r. oraz dalszych informacji przedłożonych 16 lipca 2023 r., Komisja sporządziła następującą opinię:

1. W danych ogólnych przedstawiono informacje na temat zakładu hermetyzacji wypalonego paliwa jądowego i repozytorium w głębokich warstwach geologicznych. Ewentualny przyszły obiekt składowania geologicznego odpadów promieniotwórczych nisko- i średnioaktywnych, na który zarezerwowano miejsce w obiekcie, nie został uwzględniony w danych ogólnych, a zatem nie jest przedmiotem niniejszej opinii.
2. Odległość między kompleksem obiektów trwałego składowania Olkiluoto a najbliższym punktem w innych państwach członkowskich wynosi 200 km w przypadku Szwecji i 250 km w przypadku Estonii.
3. Odpady promieniotwórcze ⁽³⁾ będą składowane w repozytorium w głębokich warstwach geologicznych bez zamiaru ich ponownego wydobycia.
4. W okresie eksploatacji obiektów oraz w okresie zamykania repozytorium w głębokich warstwach geologicznych:
 - a) W warunkach normalnej eksploatacji spodziewane uwolnienia ciekłych i gazowych substancji promieniotwórczych z zakładu hermetyzacji wypalonego paliwa jądowego nie powinny spowodować znaczącego z punktu widzenia zdrowia narażenia ludności w innym państwie członkowskim, biorąc pod uwagę dawki graniczne określone w dyrektywie ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa (dyrektywa Rady 2013/59/Euratom) ⁽⁴⁾. Spodziewane jest, że eksploatacja głębokiego repozytorium geologicznego nie spowoduje uwolnień gazowych ani ciekłych odpadów promieniotwórczych.

⁽¹⁾ Przykładowo, zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej bardziej szczegółowej ocenie należy poddać aspekty środowiskowe. Komisja pragnie w szczególności zwrócić uwagę na przepisy dyrektywy 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, zmienionej dyrektywą 2014/52/UE, dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, jak również dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz dyrektywy 2000/60/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

⁽²⁾ Składowanie odpadów radioaktywnych w rozumieniu pkt 1 zalecenia Komisji 2010/635/Euratom z dnia 11 października 2010 r. w sprawie stosowania art. 37 Traktatu Euratom (Dz.U. L 279 z 23.10.2010, s. 36).

⁽³⁾ W Finlandii definicja odpadów promieniotwórczych obejmuje wypalone paliwo jądowe.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylająca dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz.U. L 13 z 17.1.2014, s. 1).

- b) Niewielkie ilości odpadów płynnych i stałych z zakładu hermetyzacji wypalonego paliwa jądrowego zostaną przemieszczone do elektrowni jądrowej Olkiluoto w celu przeprowadzenia oceny radiologicznej. Po dokonaniu oceny odpady zostaną przetworzone i będą trwale składowane wraz z innymi odpadami (nisko- i średnioaktywnymi) z elektrowni jądrowej Olkiluoto albo zostaną zwolnione z kontroli regulacyjnej zgodnie z przepisami dyrektywy ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa.
- c) W przypadku nieplanowanych uwolnień substancji promieniotwórczych, które mogą mieć miejsce w następstwie wypadku o charakterze i skali rozpatrywanych w danych ogólnych, uwolnienia te nie powinny spowodować znaczącego z punktu widzenia zdrowia skażenia promieniotwórczego wody, gleby ani powietrza w innym państwie członkowskim, zgodnie z przepisami dyrektywy ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa.
5. Po zamknięciu repozytorium w głębokich warstwach geologicznych:
- Wyniki analizy bezpieczeństwa oraz długoterminowa ocena bezpieczeństwa przedstawione w danych ogólnych wskazują, że nie należy spodziewać się uwolnień substancji promieniotwórczych po zamknięciu.

W związku z powyższym w opinii Komisji wdrożenie planu – w jego obecnej formie – trwałego składowania wszystkich rodzajów odpadów promieniotwórczych pochodzących z kompleksu obiektów trwałego składowania Olkiluoto, znajdującego się na wyspie Olkiluoto w Finlandii, w warunkach normalnej eksploatacji, w okresie zamykania, a także w razie wypadków o charakterze i skali określonych w danych ogólnych, nie spowoduje znaczącego z punktu widzenia zdrowia skażenia promieniotwórczego wody, gleby ani powietrza w innym państwie członkowskim ani w państwie sąsiadującym. Komisja odnotowuje, że władze fińskie zamierzają przeprowadzać przeglądy bezpieczeństwa obu obiektów w odstępach 15 lat w okresie eksploatacji.

Komisja zaleca, aby po każdym przeglądzie bezpieczeństwa właściwe organy fińskie aktualizowały dane ogólne, uwzględniając wyniki przeglądu, i przedkładały je Komisji. To samo powinno mieć miejsce w przypadku jakichkolwiek zmian w planie niezależnie od przeglądów bezpieczeństwa.

Komisja odnotowuje wyniki analizy bezpieczeństwa i długoterminową ocenę bezpieczeństwa przeprowadzoną w odniesieniu do okresu po zamknięciu, opisane w danych ogólnych, i zaleca, aby przed zatwierdzeniem zamknięcia repozytorium w głębokich warstwach geologicznych władze fińskie zaktualizowały dane ogólne i przedłożyły je Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 grudnia 2023 r.

W imieniu Komisji
Kadri SIMSON
Członek Komisji